

Periodontal disease

Diagnosis/Treatment

Azin Tavakoli, DVM, DVSc, EVDA

تشخیص بر سه اصل است:
تاریخچه
معاینه بالینی
رادیوگرافی

History

تاریخچه

- حتما به سن و نژاد توجه ویژه کنید: وابستگی به بیماری های پریدونتال
- محل نگهداری؟ جیره غذایی؟
- وزن؟
- رعایت بهداشت دهان؟
- نوع؟ فرکانس؟
- سابقه ضربه؟ جویدن اشیا سخت؟
- سابقه بیماری، دریافت دارو-آنتی بیوتیک و...
- آخرین باری که پروفیلاکسی حرفه ای دریافت کرده؟

Physical exam معاینه فیزیکی

- پیش قضاوت کنید
- آناتومی را بدانید
- علایم بیماری ها را بشناسید
- دهان را باز کنید!!!

تشخیص

جرم های بزرگ را بردارید تا تشخیص بهتری داشته باشید

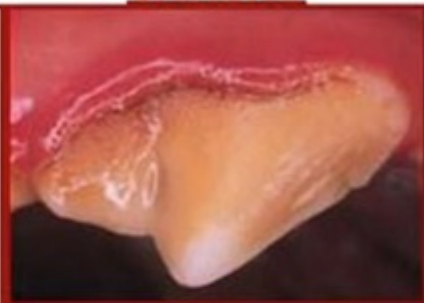
Diagnosis
Is
Not
That
Much
Difficult

Four Stages of Periodontal Disease

CANINE

GINGIVITIS

Stage 1

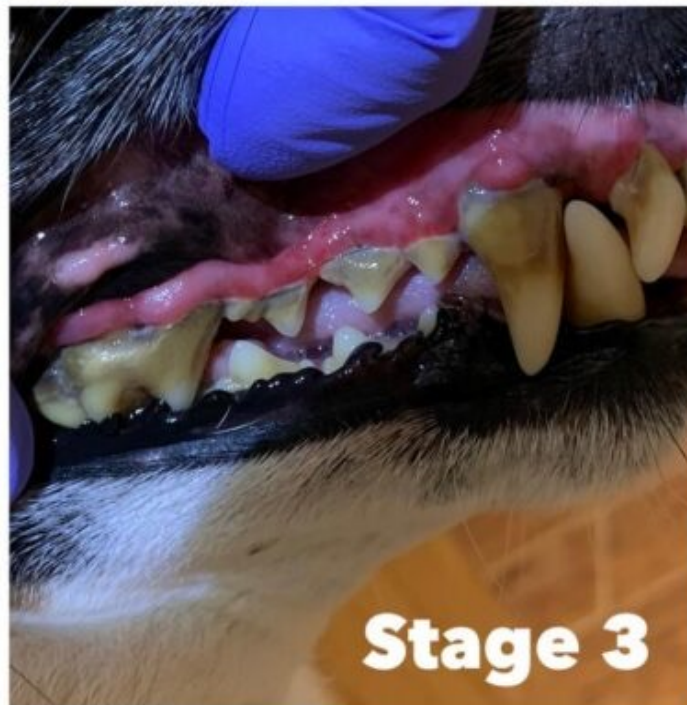
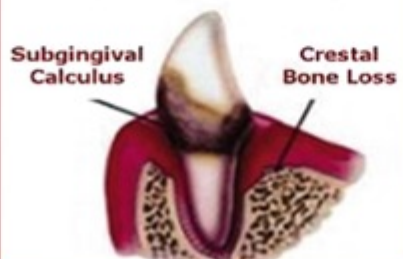

Stage 2

Stage II Early Periodontitis -

Entire attached gum is inflamed and swollen. Mouth is painful and odor begins to be noticeable. Professional treatment and home dental care can prevent this from becoming irreversible.

EARLY PERIODONTITIS

Stage 3

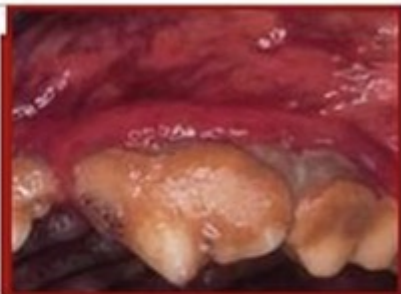

Stage 4

Stage III Moderate Periodontitis -

Cherry red and bleeding attached gum is being destroyed by infection and calculus (tartar). Sore mouth affects eating and behavior. Bad breath is present. Beginning of periodontal disease. May be irreversible.

MODERATE PERIODONTITIS

ADVANCED PERIODONTITIS

Stage IV Advanced Periodontitis -

Chronic bacterial infection is destroying the gum, tooth and bone. Bacteria may be spreading throughout the entire body via the bloodstream and may damage the kidneys, liver and heart.

DIAGNOSTICS

- Clinical assessment conscious patient: visual inspection, Ora Strip, IC plaque, UV light
- Clinical assesement, patient under anaesthesia: Probing, Radiography
- Laboratory work: CRP, culture???, cytology

• داشتن لثه سالم مانع از بروز بیماری پریودنتال است: اول به لثه ها توجه کنید

- علائم بالینی: تغییر رنگ لثه، **مقادیر متغیری از جرم**، بوی نامطبوع (ترکیبات سولفور)، زخمهای مخاطی در دهان در کنار دندان مبتلا
- پروب پریودنتال: با استفاده از پروب افزایش عمق شیار لثه، تخریب بافتهای حمایتی، آشکار شدن furcation و لق شدن دندان
- اخذ رادیوگراف در تعیین میزان از بین رفتن اتصالات اجباری است.
- دهان دردناک! وجود زخم و آبسه آن را دردناک می کند.

آنچه در تشخیص بیماری پریودنتال می بایست توجه کرد

- بوی بد دهان: Halitosis
- عمقی که پروب پریودنتال نشان می دهد
- رشد لته: Gingival enlargement
- فرسایش لته: Gingival recession
- آشکار شدن فورکا : Furcation exposure
- لق شدن دندان: Mobility
- مشاهده رادیوگراف دندانی: Expose dental radiograph

Halitosis

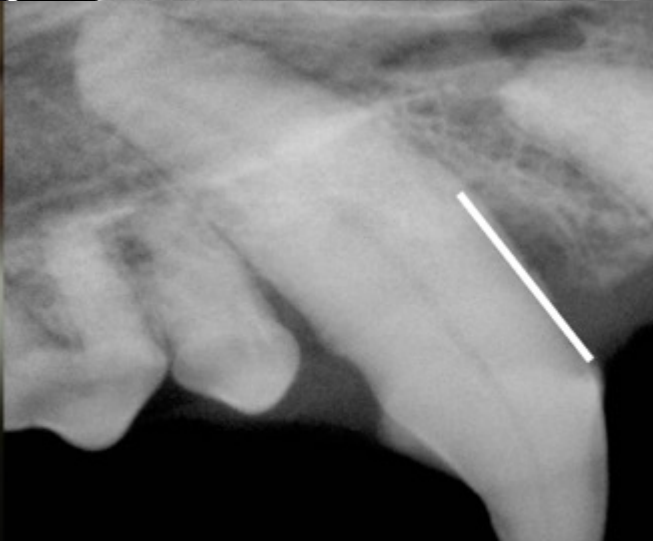
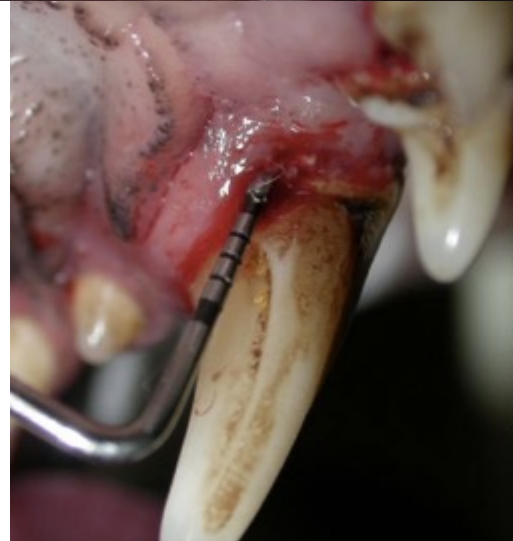
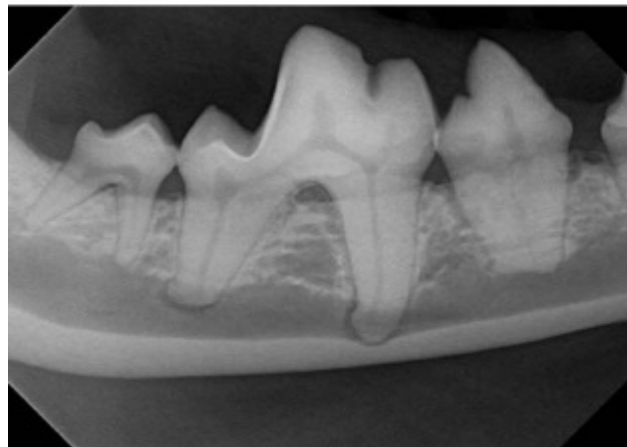
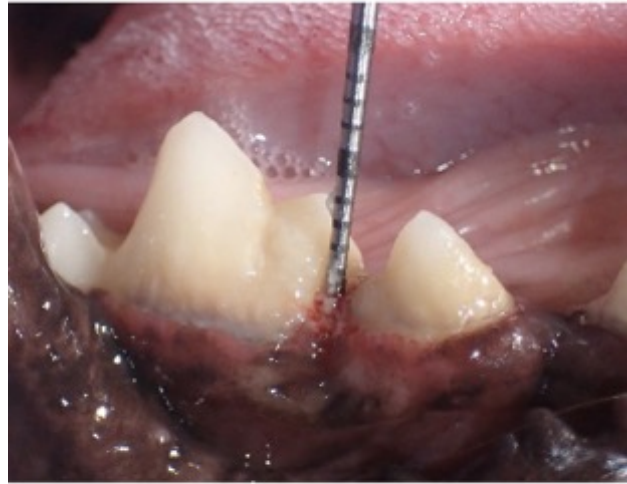
- شایعترین علت آن وجود بیماری پریودنتال است. گازهای متصاعد شده از ترکیبات سولفور و گوگرد مسوول ایجاد آن هستند. این گازها موجب کاهش تولید کلاژن، در نتیجه ضعف بافت های پریودنتال و توزیع بیشتر سایر توکسینهای باکتریایی می شوند.

Increased periodontal pocket depth

افزایش عمق پاکت پریودنتال

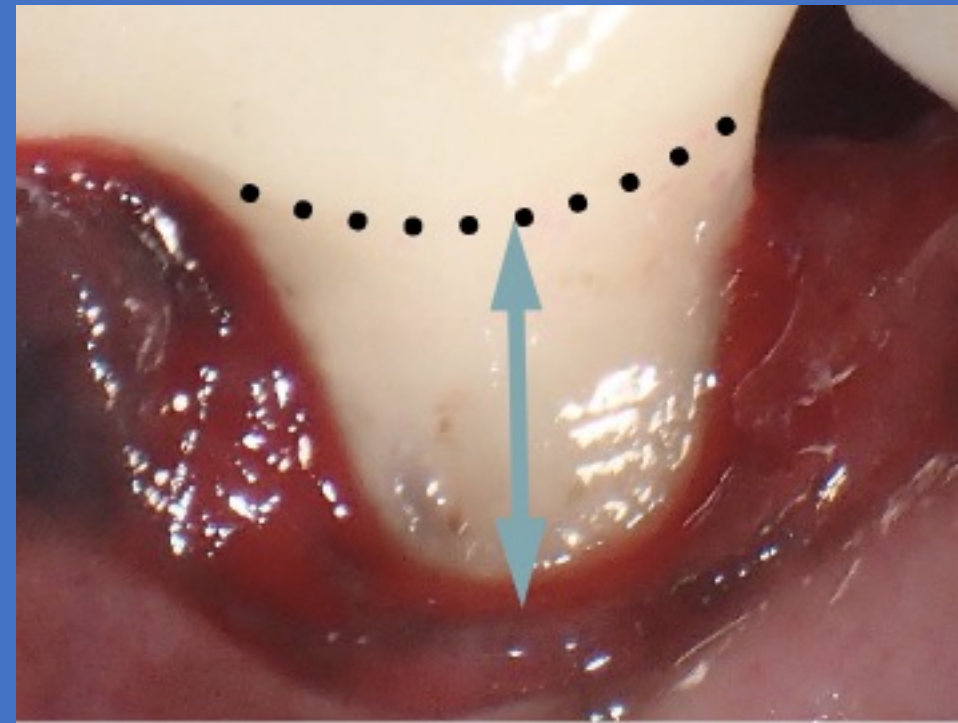

Gingival recession VS gingiva

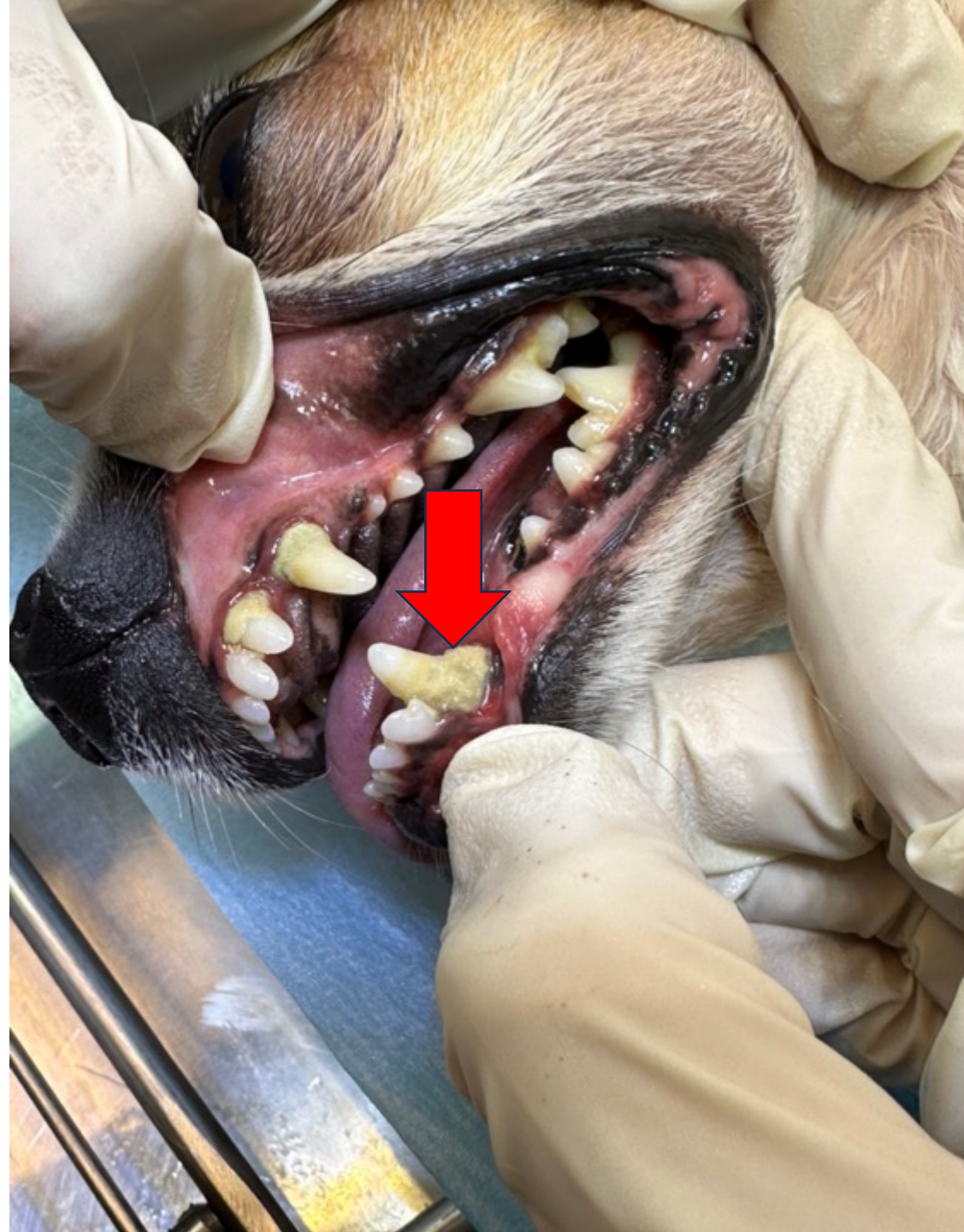

Hyperplasia VS recession

Bone Recession= Tooth motility

Tooth mobility

• لق شدن دندان نیز نشانه تحلیل استخوان الویول است که یکی از فاکتورهای مهم در پیش بینی و انتخاب برنامه درمانی برای دندان مبتلا به بیماری پریودنتال می باشد.

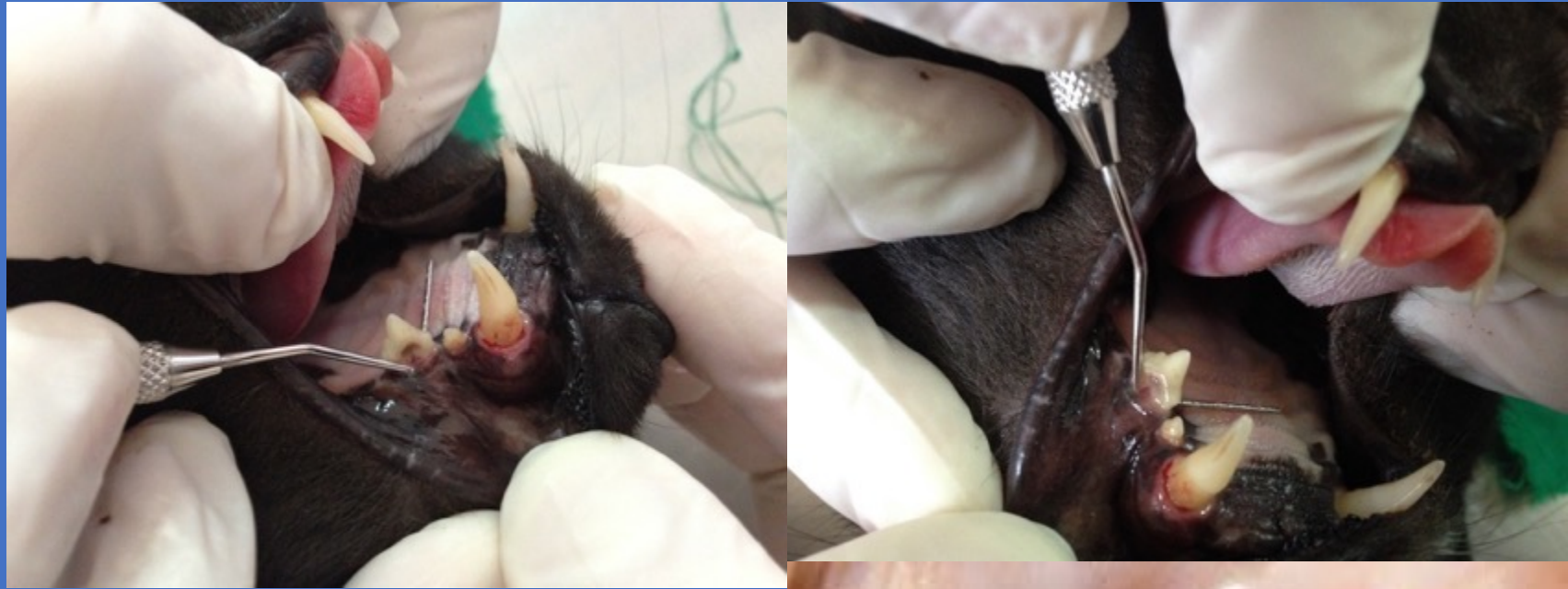

Furcation exposure(stage 3 or 4)

Furcation exposure grade 1: 1/3

Furcation exposure grade 2: 1/2

Furcation exposure grade 3: through & through

FURCATION INVOLVEMENT IN 3 ROOTED TEETH

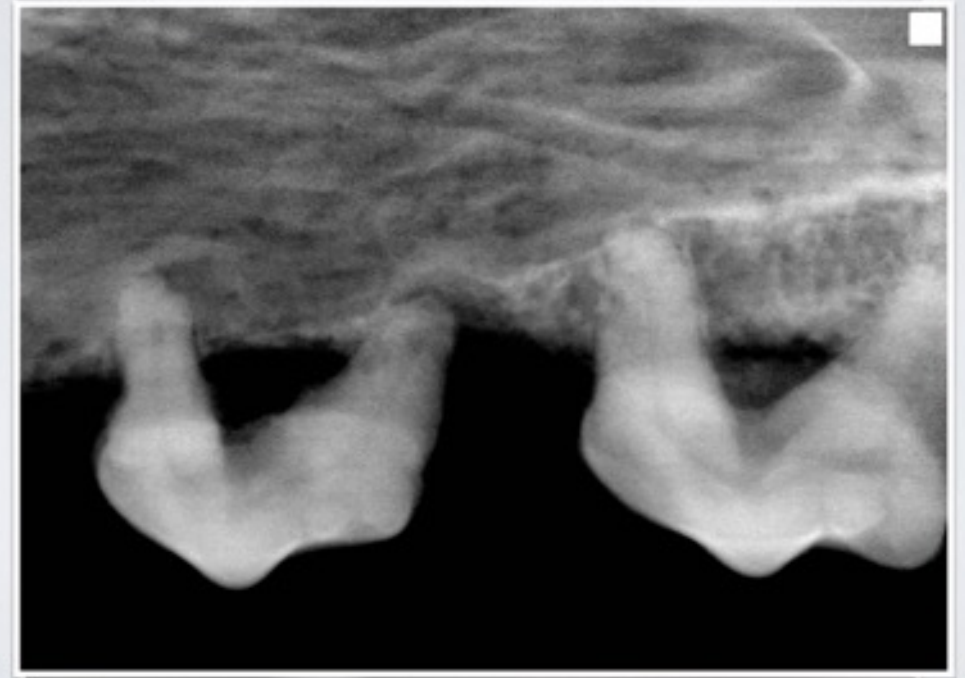

GINGIVAL RECESSION ASSOCIATED
WITH FURCATION INVOLVEMENT AND
ALVEOLAR HORIZONTAL BONE LOSS

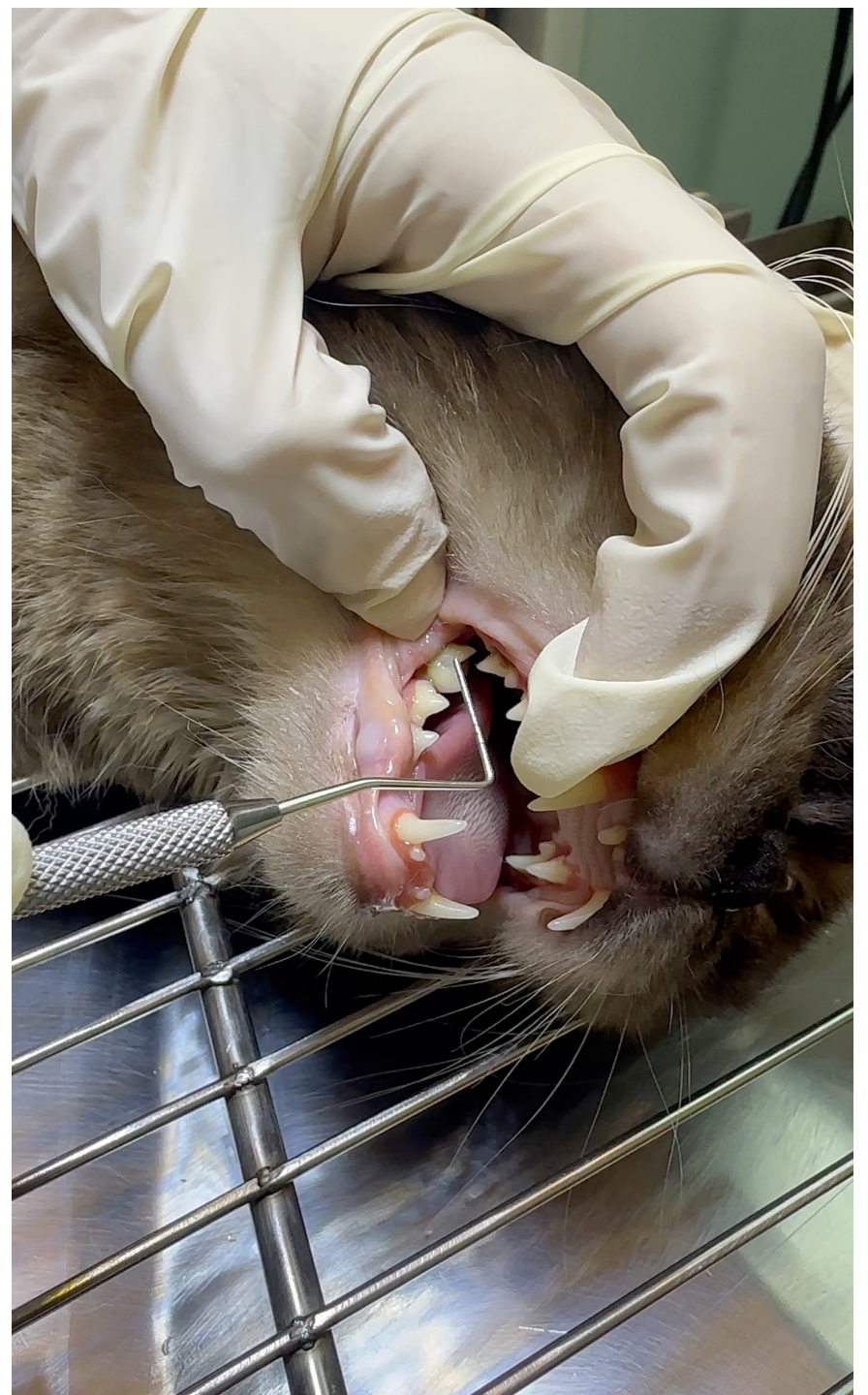

GINGIVAL RECESSION ASSOCIATED
WITH FURCATION INVOLVEMENT AND
ALVEOLAR HORIZONTAL BONE LOSS

Furcation exposure Stage 3

Furcation exposure Stage 2

Which grade of furcation exposure?
Which grade of PD?

IS

آنچه در تشخیص بیماری پریودنتال می بایست توجه کرد

- بوی بد دهان: Halitosis
- عمقی که پروب پریودنتال نشان می دهد
- رشد لثه: Gingival enlargement
- - فرسایش لثه: Gingival recession
- آشکار شدن فورکا : Furcation exposure
- لق شدن دندان: Mobility
- مشاهده رادیوگراف دندان:
- Expose dental radiograph

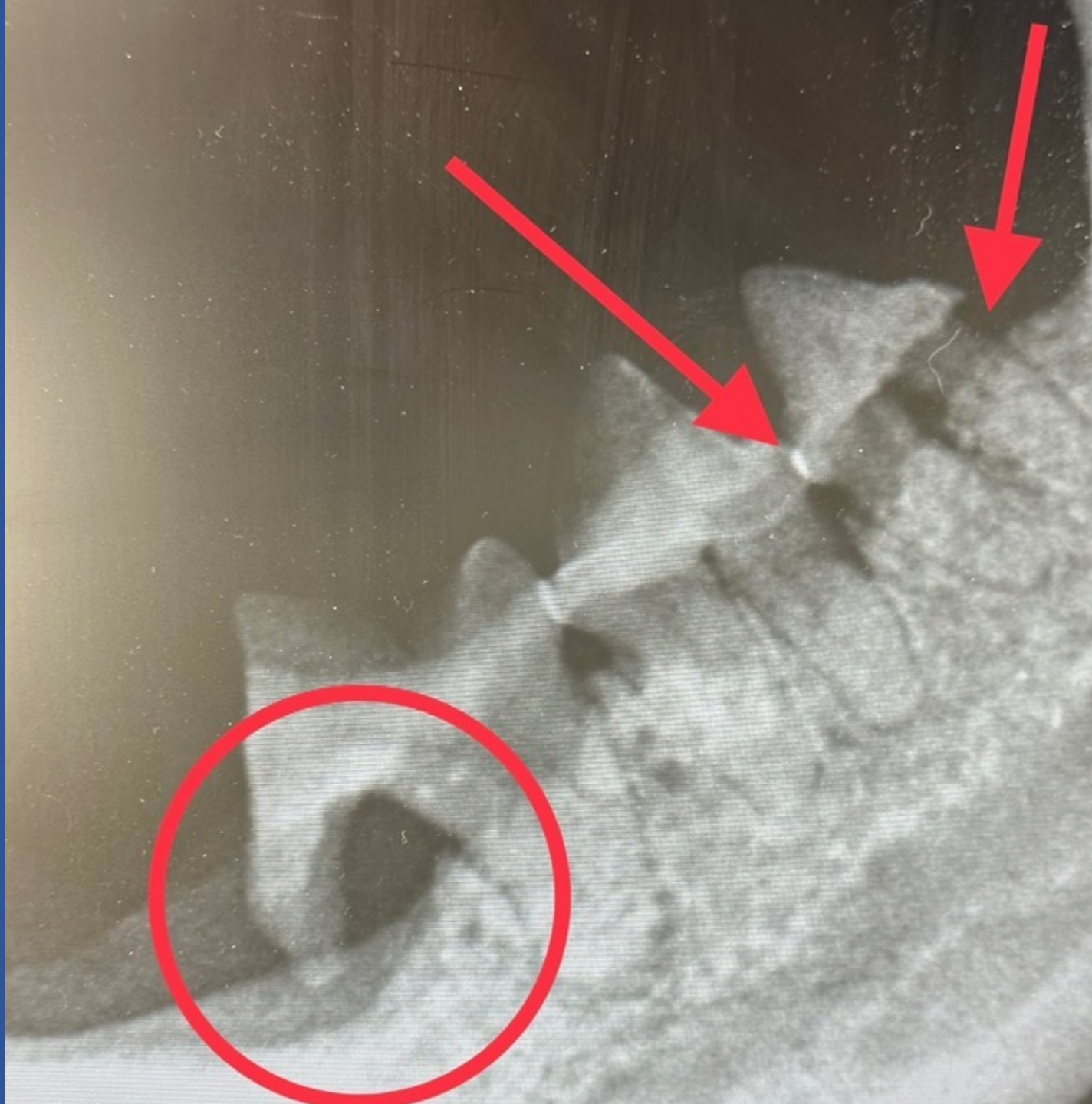
What is your diagnosis? Which stage?

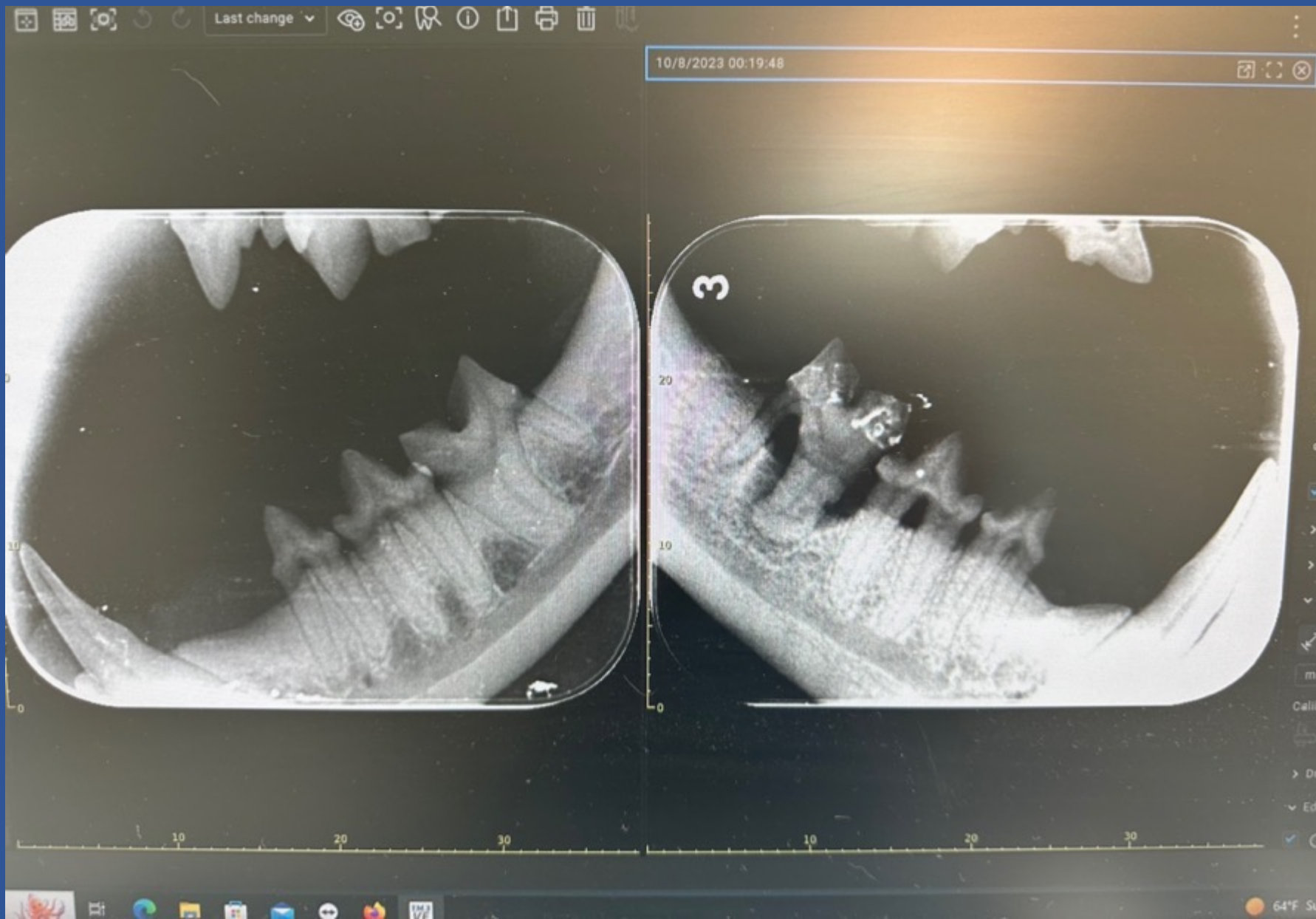

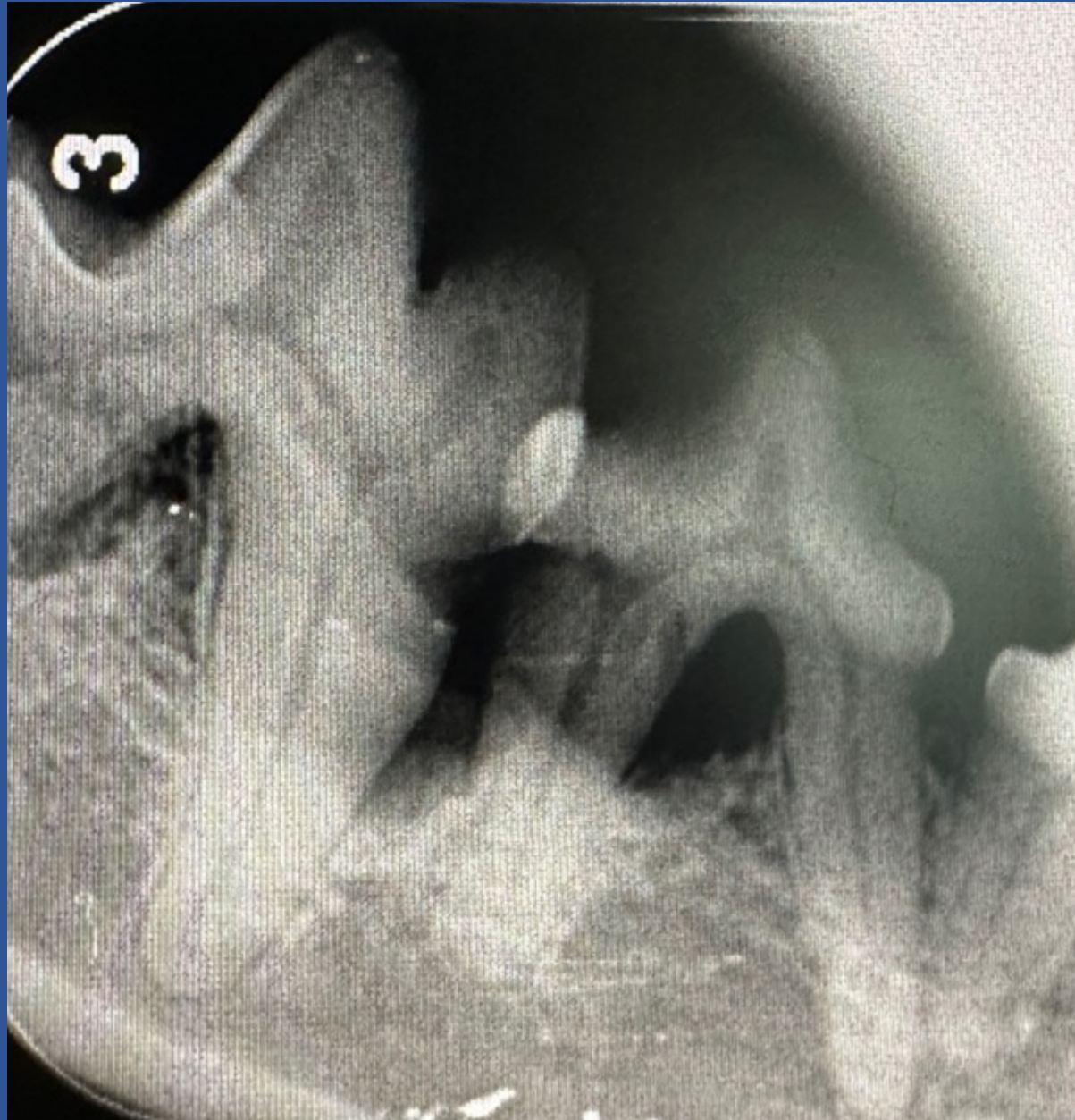
What is your diagnosis? Which stage?

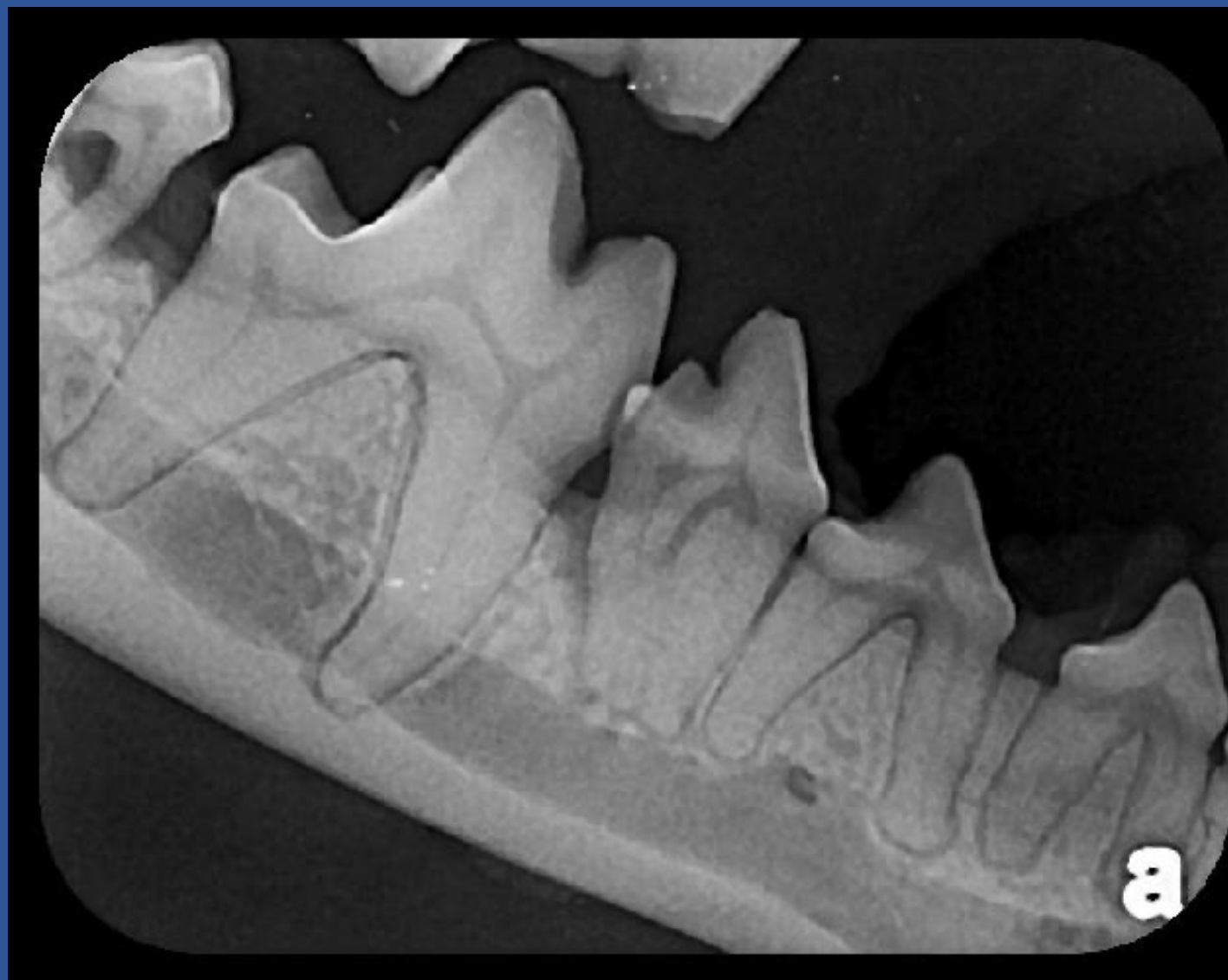

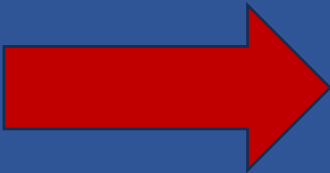

Between
these 2
phases
you will
make your
definite
diagnosis

MINIMUM REQUIREMENT FOR ORAL EXAMINATIONS

- 3 min Obtain a detailed general physical and oral history. Consider using a questionnaire
- 3 min Dental/periodontal examination in the conscious patient
- 3 min Discussion with client: diagnosis, instruction on home oral hygiene methods, and recommendations for professional treatment.

Oral health parameters assessed during patient examination¹

Parameter	Score		
	0	1	2
Size of mandibular lymph nodes on palpation	Normal	Slightly enlarged	Moderately to severely enlarged
Presence of dental deposits (plaque, calculus and stain)	Absent	≤50% of the dental crown affected	>50% of the dental crown affected
Presence of periodontal disease	Absent	Gingivitis	Periodontitis

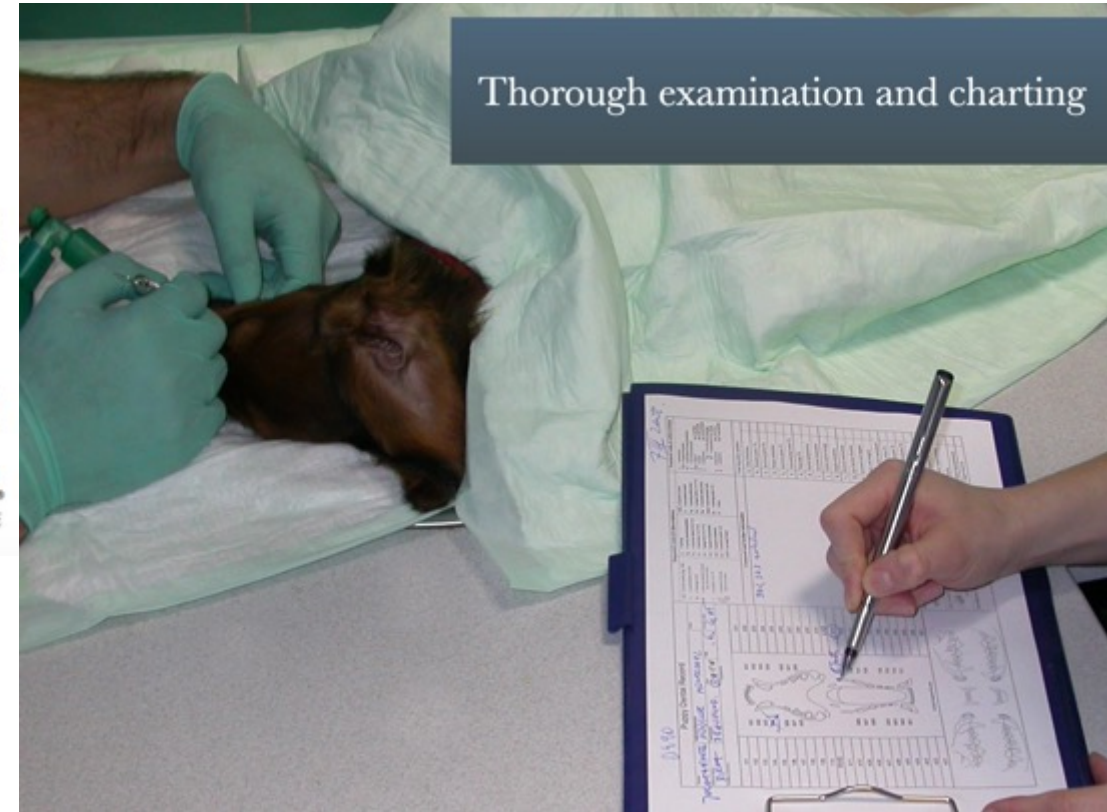
¹ The summation of scores obtained for the 3 parameters provide the oral health index; 0 points indicate optimal oral health, 6 points indicate poorest oral health.

Oral Health Index

Why it is important

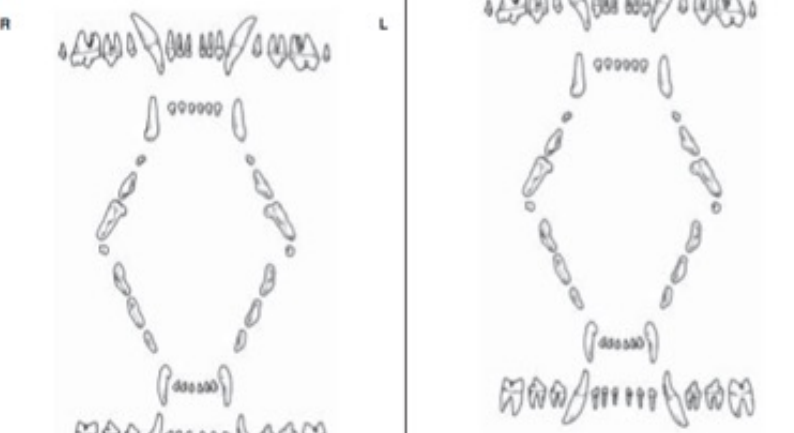

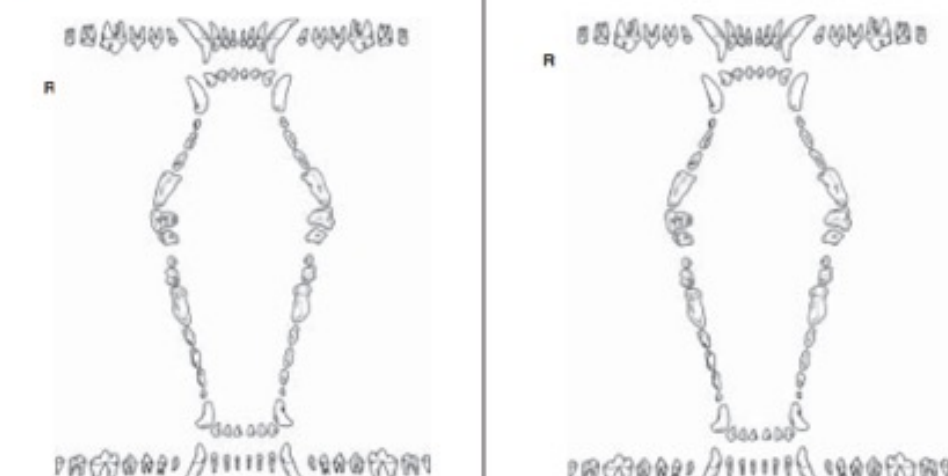
Thorough examination and charting

Dental charting

Feline Dental Record University of Illinois, Veterinary Teaching Hospital Small Animal Clinic (217) 333-5300	
Examination Occlusion ☐ Normal (scissors) ☐ Level ☐ Prognathic ☐ Brachygnathic ☐ Anterior crossbite ☐ Posterior crossbite ☐ Wry mouth Gingival Disease ☐ Grade 0 (normal gingiva) ☐ Grade 1 (mild inflammation) ☐ Grade 2 (moderate inflammation) ☐ Grade 3 (severe inflammation) ☐ Hyperplasia ☐ Recession/root exposure Periodontal Disease ☐ None ☐ Stage 1 (gingivitis) ☐ Stage 2 (<25% attachment loss) ☐ Stage 3 (25-50% attachment loss) ☐ Stage 4 (>50% attachment loss) Calculus ☐ None ☐ Mild ☐ Moderate ☐ Heavy	Furcation Exposure ☐ None ☐ Class I (furcation exposed) ☐ Class II (furcation undermined) ☐ Class III (furcation open through to other side) Mobility ☐ None ☐ Grade I (slight mobility) ☐ Grade II (~ 1 mm) ☐ Grade III (> 1 mm) Resorptive Lesions ☐ None ☐ Stage I ☐ Stage II ☐ Stage III ☐ Stage IV ☐ Stage V Dental Abnormalities ☐ Retained Deciduous ☐ Crowding ☐ Rotation ☐ Wear ☐ Fractures ☐ Missing Teeth ☐ Supernumerary Teeth
Treatment _____ Date _____ Dental Radiographs _____ _____ _____ Oral Surgery ☐ Simple extraction ☐ Multirooted extraction ☐ Surgical extraction ☐ Alveoloplasty ☐ Gingival biopsy ☐ Gingivoplasty ☐ Tumor removal ☐ Jaw fracture stabilization ☐ Suture material _____ Restoration ☐ Restoration material _____ Orthodontics ☐ Impression/Model ☐ Bracket placement/elastics ☐ Inclined plane	Endodontics ☐ Pulp cap ☐ Conventional root canal ☐ Surgical root canal ☐ Vital Pulpotomy Periodontics ☐ Ultrasonic scaling and polishing ☐ Root planning and subgingival curettage ☐ Gingivectomy Perioperative Therapy ☐ Antimicrobial Name _____ Dosage _____ Route _____ ☐ Nerve block _____ ☐ Infraorbital foramen ☐ Mental foramen
Clinician: _____	

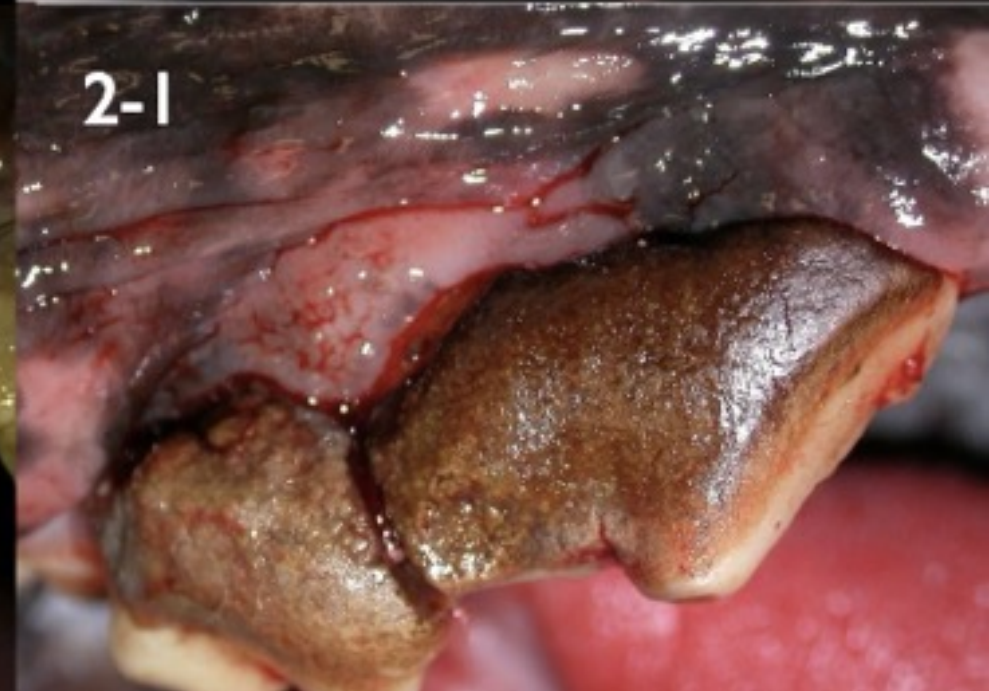
Canine Dental Record University of Illinois, Veterinary Teaching Hospital Small Animal Clinic (217) 333-5300	
Examination Occlusion ☐ Normal (scissors) ☐ Level ☐ Prognathic ☐ Brachygnathic ☐ Anterior crossbite ☐ Posterior crossbite ☐ Wry mouth Gingival Disease ☐ Grade 0 (normal gingiva) ☐ Grade 1 (mild inflammation) ☐ Grade 2 (moderate inflammation) ☐ Grade 3 (severe inflammation) ☐ Hyperplasia ☐ Recession/root exposure Periodontal Disease ☐ None ☐ Stage 1 (gingivitis) ☐ Stage 2 (<25% attachment loss) ☐ Stage 3 (25-50% attachment loss) ☐ Stage 4 (>50% attachment loss) Calculus ☐ None ☐ Mild ☐ Moderate ☐ Heavy	Furcation Exposure ☐ None ☐ Class I (furcation exposed) ☐ Class II (furcation undermined) ☐ Class III (furcation open through to other side) Mobility ☐ None ☐ Grade I (slight mobility) ☐ Grade II (~ 1 mm) ☐ Grade III (> 1 mm) Dental Abnormalities ☐ Retained Deciduous ☐ Crowding ☐ Rotation ☐ Wear ☐ Fractures ☐ Pulp Exposure ☐ Missing Teeth ☐ Supernumerary Teeth ☐ Caries ☐ Enamel hypoplasia ☐ Other _____
Treatment _____ Date _____ Dental Radiographs _____ _____ _____ Oral Surgery ☐ Simple extraction ☐ Multirooted extraction ☐ Surgical extraction ☐ Alveoloplasty ☐ Gingival biopsy ☐ Gingivoplasty ☐ Tumor removal ☐ Jaw fracture stabilization ☐ Suture material _____ Restoration ☐ Restoration material _____ Orthodontics ☐ Impression/Model ☐ Bracket placement/elastics ☐ Inclined plane	Endodontics ☐ Pulp cap ☐ Conventional root canal ☐ Surgical root canal ☐ Vital Pulpotomy Periodontics ☐ Ultrasonic scaling and polishing ☐ Root planning and subgingival curettage ☐ Gingivectomy Perioperative Therapy ☐ Antimicrobial Name _____ Dosage _____ Route _____ ☐ Nerve block _____ ☐ Infraorbital foramen ☐ Mental foramen
Clinician: _____	

Calculous-Gingivitis
0,1,2-0,1, 2

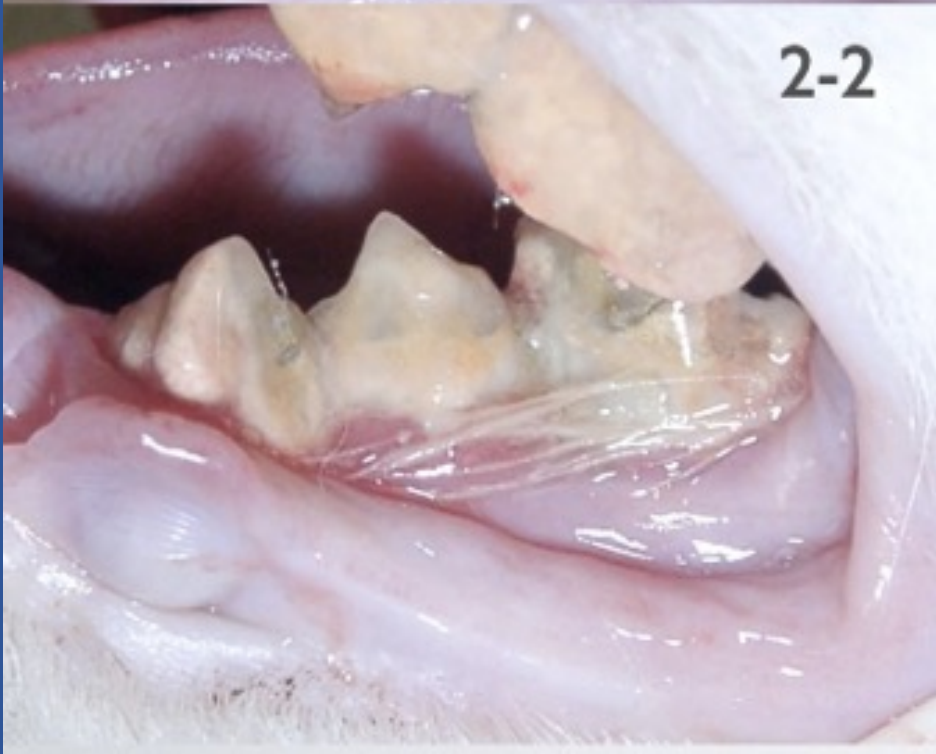

Calculous-Gingivitis
0,1,2-0,1, 2

Calculous-Gingivitis
0,1,2-0,1, 2

PERIODONTAL DISEASE STAGES

Normal (PD0): Clinically normal; gingival inflammation or periodontitis is not clinically evident.

Stage 1 (PD1): Gingivitis only without attachment loss; the height and architecture of the alveolar margin are normal.

Stage 2 (PD2): Early periodontitis; less than 25% of attachment loss or, at most, there is a stage 1 furcation involvement in multirooted teeth. There are early radiologic signs of periodontitis. The loss of periodontal attachment is less than 25% as measured either by probing of the clinical attachment level, or radiographic determination of the distance of the alveolar margin from the cemento-enamel junction relative to the length of the root.

Stage 3 (PD3): Moderate periodontitis - 25-50% of attachment loss as measured either by probing of the clinical attachment level, radiographic determination of the distance of the alveolar margin from the cemento-enamel junction relative to the length of the root, or there is a stage 2 furcation involvement in multirooted teeth.

Stage 4 (PD4): Advanced periodontitis; more than 50% of attachment loss as measured either by probing of the clinical attachment level, or radiographic determination of the distance of the alveolar margin from the cemento-enamel junction relative to the length of the root, or there is a stage 3 furcation involvement in multirooted teeth.

- اساسا تعادلی بین باکتریها و ایمنی میزبان وجود دارد، بنابراین در صورت وجود ایمنی طبیعی در بدن میزبان، ایمنی بر باکتریها غلبه کرده و در نتیجه بیماری متوقف می شود.
- اما دهان به دلیل اینکه حفره گرم و مرطوبی است مملو از مایعی که معمولا حاوی باقی مانده غذاست، همانند انکوباتوری به نفع برای رشد باکتریها عمل می کند.
- آنچه دهان را مصون می نماید حضور فعالیتهای آنتی باکتریالی در بزاق است. بزاق با دارا بودن لاکتوفرین، لیزوزوم، ایمنوگلوبولین A، و برخی آنتی بادی ها ضد باکتریها عمل میکند.
- بدین ترتیب میتوان انتظار داشت که در یک میزبان با وجود ایمنی بدنی طبیعی و مایع بزاق عملا وجود باکتریها در دهان منجر به بروز بیماری پریودنتال نشود. اما با استقرار جرم دندانی روی دندانها و پایداری وجود باکتریها در دهان، و همچنین در نظر گرفتن فاکتورهای مستعد کننده به بیماری پریودنتال.

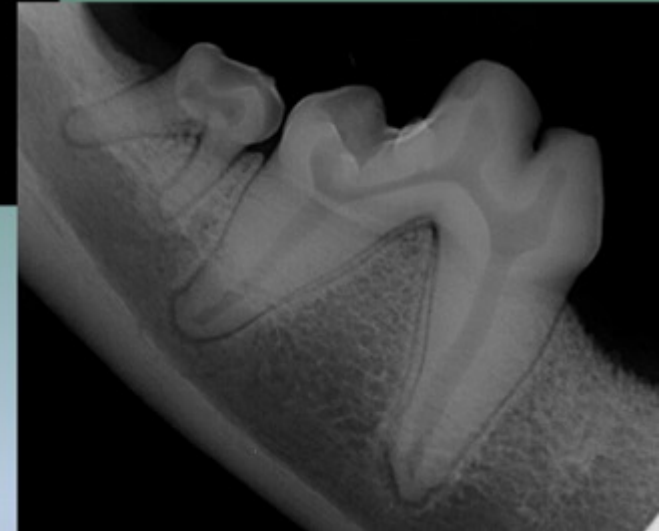
**سد ایمنی شکسته شده
و بیماری بروز می یابد.**

stage 1 and 2

dental radiography in periodontal disease

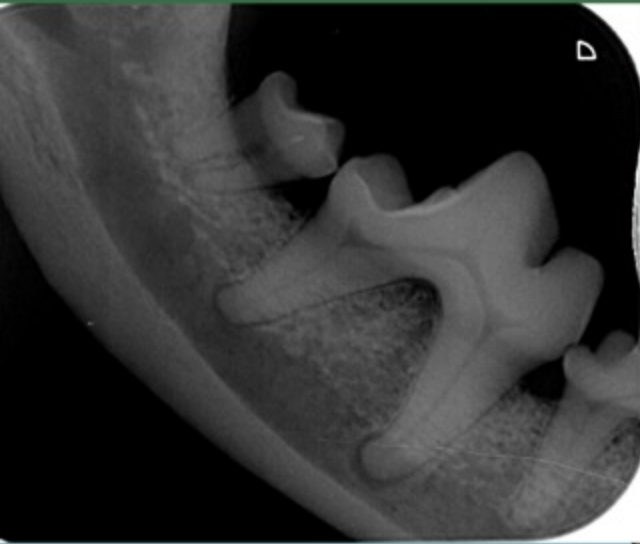
Grade 0 and 1 of PD

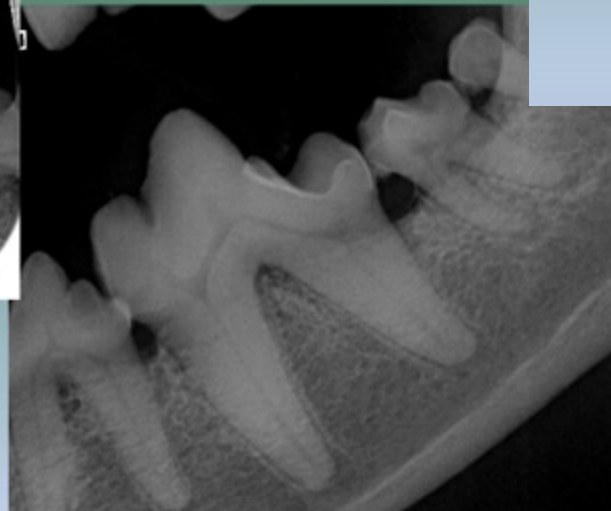
no radiographic evidence of attachment loss

dental radiography in periodontal diseases

Grade 2 of PD

attachment loss < 25%

Stage 3 and 4

dental radiography in periodontal disease

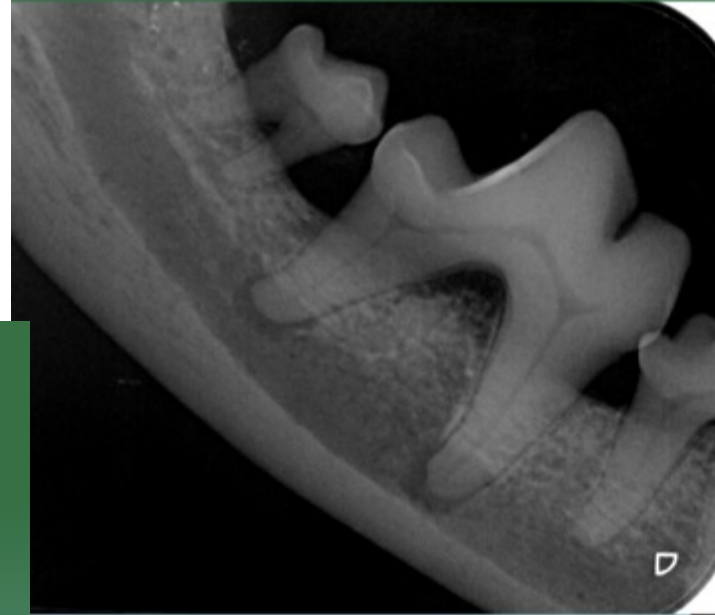

attachment loss > 50 %

Grade 4 of PD

dental radiography in periodontal disease

Grade 3 of PD

25-50% attachment loss

COMPLICATIONS OF PERIODONTAL DISEASE

- ONF
- Pathologic fracture
- Perio-endo
- Ocular damage
- Malignancy
- Osteomyelitis

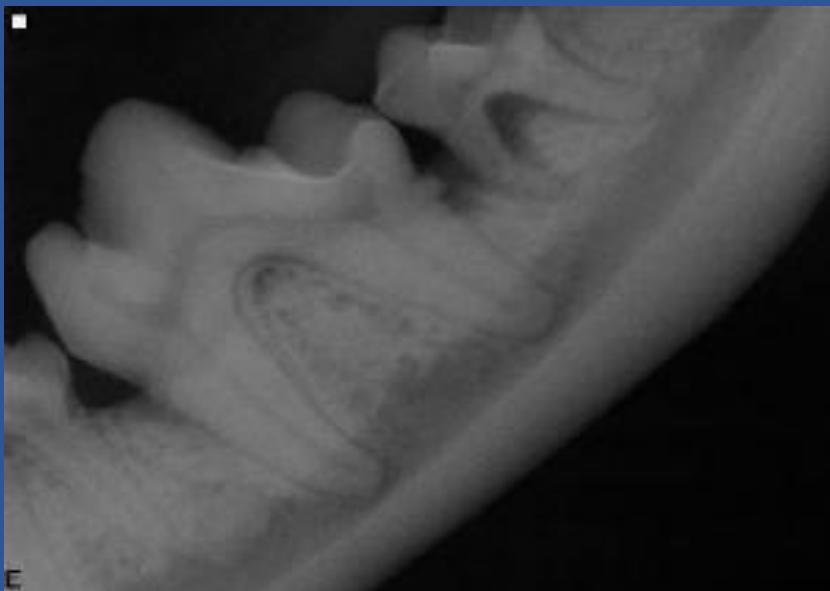
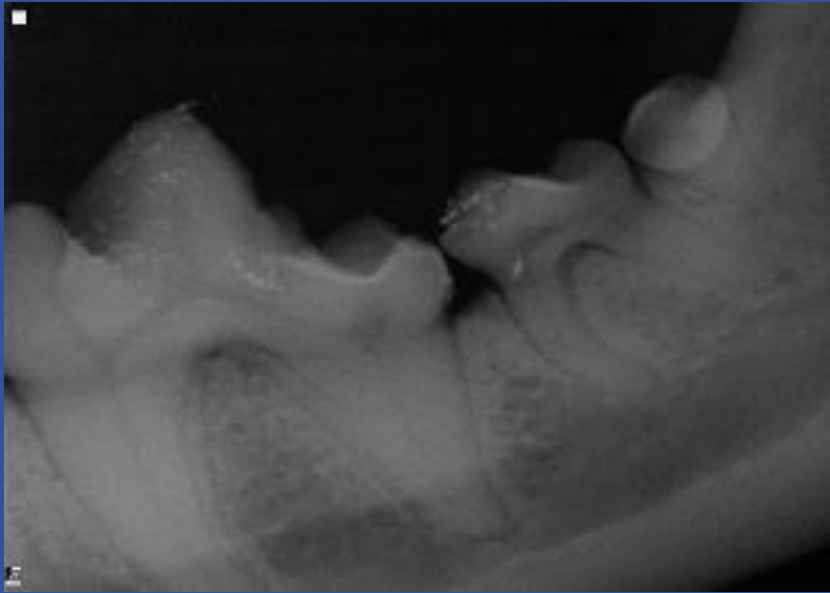

Iatrogenic -pathologic bilateral caudal mandibular fracture

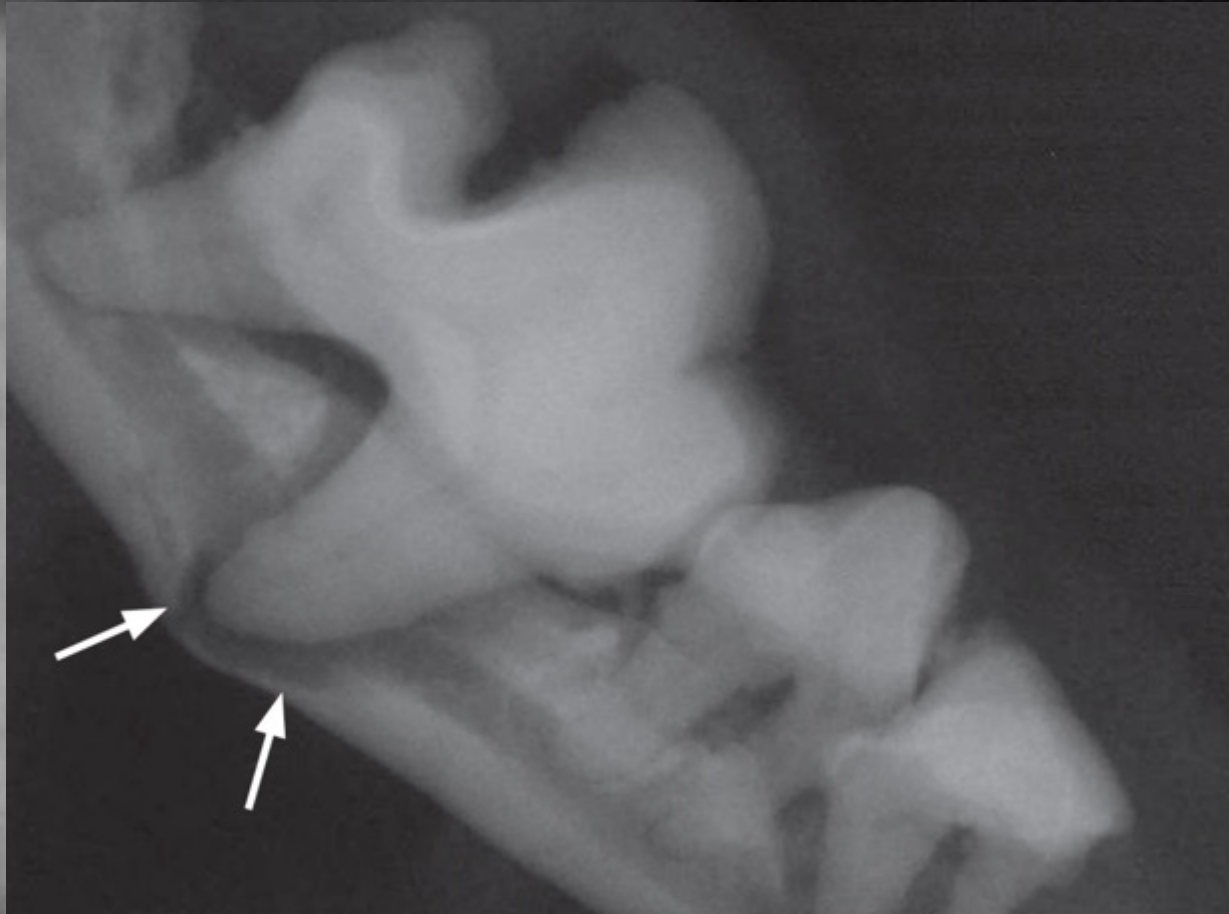

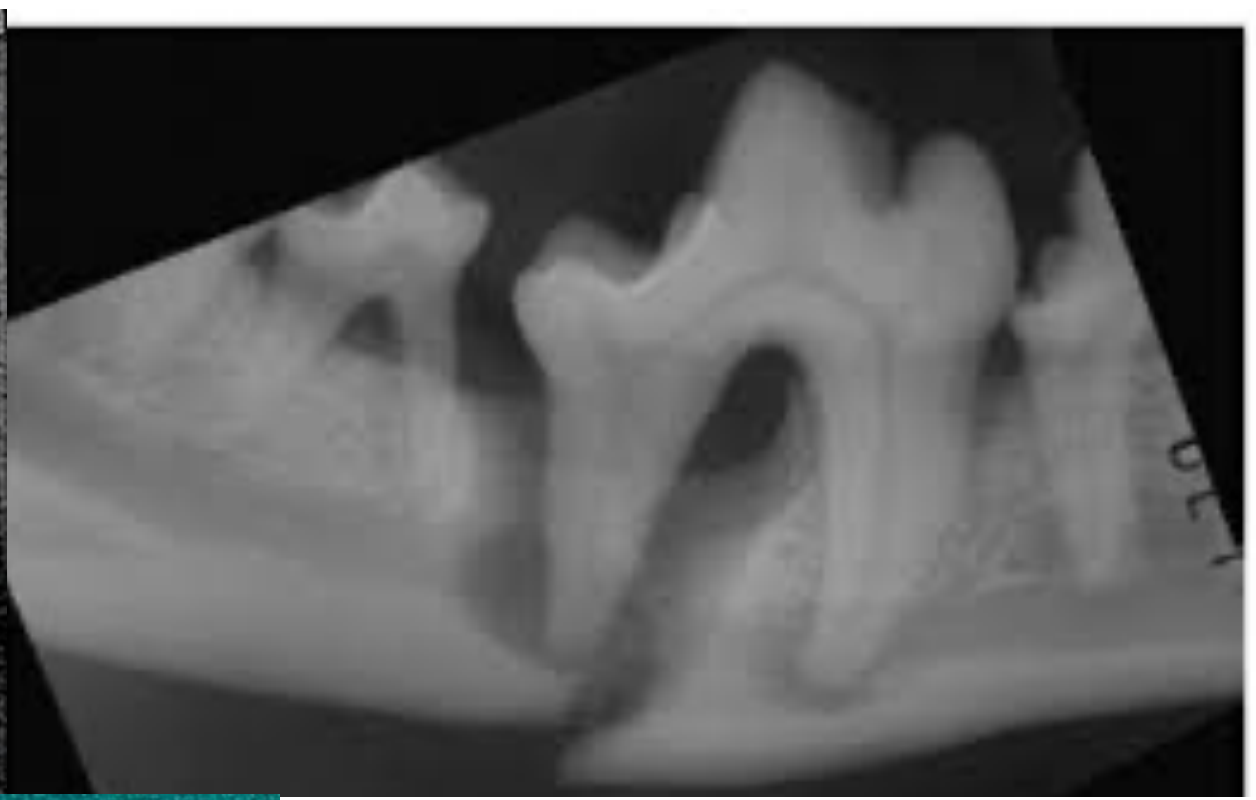
Differentiate stages: from 1 to 4

Iatrogenic mandible fracture

Spring-loaded
mouth gag?!

Perio-endo lesion

